

o rozhodnutí ve smyslu § 148 odst. 4 plat. zák., podle kterého »osobní přídavky povoluje výhradně vláda, a to k souhlasnému návrhu příslušného ústředního úřadu a min. fin.« Ze znění tohoto předpisu plyne, že se jím nestanoví žádný nárok zaměstnanců na nějaké osobní přídavky, nýbrž že se tu ponechává zcela volné úvaze úřadu (vlády), ve kterých případech a za jakých podmínek hodlá osobní přídavek povolit.

Nemá-li však zaměstnanec právního nároku, nemůže býti v žádném svém subjektivním právu ve smyslu § 2 zák. o ss dotčen, jestliže mu úřad v mezích své volné úvahy odepřel přídavek, a nemůže z cit. ustanovení vyvozovati ani procesní nárok na sdělení důvodů zamítavého výroku. Není proto vadou řízení, když vláda v případě st-lově nesdělila ani bližších důvodů neschválení osobního přídavku, ani obsahu vyjádření min. fin. A že by návrh na udělení přídavku nebyl předložen příslušnému ústřednímu úřadu (min. vnitra) a min. fin. k vyjádření, stížnost netvrdí. — — —

Č. 11.993.

Elektrisace: I. * Námítkou, že ke zřízení elektrického vedení všeužitečného podniku elektrického není z důvodů technických neb hospodářských třeba pozemku, přes nějž je vedení to projektováno, může se majitel pozemku toho brániti jen proti zřízení služebnosti podle § 12 elektr. zák. č. 438/19 Sb., nikoli však také proti zřízení pouhého práva užívacího podle §§ 8 a 9 tohoto zák.; nemůže proto majitel pozemku v případě posléze uvedeném navrhovati řešení alternativní. — II. * Proti zřízení užívacích práv podle §§ 8 a 9 elektr. zák. č. 438/19 Sb. je možno namítati, že jejich zřízením nebo výkonem bude vlastníku znemožněno na pozemku, právy těmi stíženém, hospodařiti nebo jím nakládati.

(Nález ze dne 26. června 1935 č. 17.036/35.)

V ě c: Karel D. v P. (adv. Kar. Červinka z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací o užívací právo pro elektroved.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem zem. úřadu v Praze z 9. června 1931 bylo Elektrárenskému svazu středolabských okresů, spol. s r. o. v K., kterýž byl svého času podle § 4 elektr. zák. č. 438/19 Sb. uznán za elektrický podnik všeužitečný, uděleno na základě § 19 cit. zák. povolení k zřízení sekundární elektrovedné sítě pro obec T. podle předloženého projektu a zároveň zřízeno pro něj na st-lových pozemcích podle § 8 cit. zák. užívací právo pozůstávající v tom, že elektrické vedení může býti napjato přes st-logy pozemky . . . , při čemž na domě st-lově . . . má býti upevněno na dvou nástřešnicích a na zahradě . . . má býti zřízen dřevěný sloup. Námítky vznesené st-lem při komisi proti tomuto projektu zem. úřad zamítl, a také odvolání, jež st-l z výměru tohoto podal, bylo nař. rozhodnutím zamítnuto. — — —

Podle protokolu, sepsaného dne 21. března 1931, jehož úplnost a správnost nebyla st-lem nikdy brána v pochybnost (§§ 21 a 22 správ. řádu č. 8/1928 Sb.), neprohlásil st-l při komisi nic více a nic jiného, nežli že žádá, aby stavba sekundárního elektrického vedení se majetku jeho vůbec, a tedy ani ve vzdušné čáře nedotýkala, poněvadž hodlá přístavbou a nástavbou zvětšiti dosavadní stavební parcelu a poněvadž za elektrické vedení, jež by se jeho majetku dotýkalo, byť jen ve vzdušné čáře, nemůže ručiti v případě požáru neb jiného poškození. V důsledku tohoto »žádal«, aby elektrické vedení bylo vybudováno mimo jeho majetek, na př. na přilehlé obecní cestě.

Zem. úřad považoval toto prohlášení přes jeho formulaci jako skutečnou námitku proti projektu, nevyhověl jí však, poukázav jednak na ustanovení § 9, jednak na ustanovení §§ 14 a 15 elektr. zák. o odškodném, při čemž vycházel z předpokladu, že alternativní trasa st-lem navržená není technicky proveditelná.

Žal. min. zamítlo odvolání st-lovo v podstatě z toho důvodu, že majitel pozemku, jenž má býti zatížen užívacími právy, může se proti povolení práv těchto brániti jen potud, pokud by byly porušeny předpisy upravující existenci a výkon těchto práv, že však se nemůže brániti proti navržené trase a domáhati se přeložení trasy té na pozemky jiné. Jen in eventum vypořádal se žal. úřad s otázkou, zda alternativní trasa st-lem navržená je po stránce technické výhodná.

Je-li správný názor žal. úřadu, že majitel pozemku, navrženými užívacími právy postiženého, nemůže se brániti proti projektované trase, odpadá otázka technické a hospodářské možnosti, resp. výhodnosti alternativní trasy. Nss musil se tedy zabývati nejdříve základní otázkou prvou, o níž uvažoval takto:

Zákon o soustavné elektrisaci č. 438/19 Sb. rozeznává na jedné straně práva užívací (§§ 8 a 9), na straně druhé pak vyvlastnění, zpravidla zřízením služebnosti (§ 12). Kdežto vyvlastnění váže na podmínku, že je vyžadují důležité důvody technické nebo že náklad na zřízení elektrického vedení na jiném místě by byl nepoměrně vysoký, není zřízení užívacích práv takto podmíněno. Postižený majitel pozemku mohl by se tedy snad brániti proti zřízení služebnosti, jež znamená zpravidla trvalé omezení jeho vlastnických práv, námitkou, že tu není důležitých technických důvodů, jež by vyžadovaly zřízení služebnosti, a že ani hospodářské motivy pro to nemluví, a v těchto mezích by zajisté také mohl dáti na uvážení vedení alternativní. Proti zřízení pouhých práv užívacích nemá však majitel této obrany; ani v § 8 ani v § 9 elektr. zák. nelze pro ni nalézti opory.

Důvod tohoto různého nakládání s právy užívacími s jedné a se služebnostmi se strany druhé viděl zákonodárce zřejmě v tom, že užívací práva nepřekážejí vlastníku neb uživateli v jeho právu na pozemku hospodařiti neb jím nakládati (jej měniti, zastavovati a pod.). Proto je také v § 9 bodě 2 cit. zák. výslovně stanoveno, že vyžaduje-li nakládání s pozemkem odstranění neb změnu elektrického zařízení, musí užívací právo elektrického podniku ustoupiti dispozicím vlastnickovým.

Za této pozitivní úpravy práv uživacích, nemohou obstáti námitky stížnosti, jež brojí proti onomu základnímu názoru žal. úřadu, že majitel pozemku, postiženého užívacími právy, se proti navržené trase elektrického vedení a přeložení jeho na pozemky jiné brániti nemůže. Odpadá proto potřeba zabývatí se ještě námitkami stížnosti, dovozujícími technickou a hospodářskou možnost, resp. výhodnost st-lem navržené trasy alternativní. Námitka st-lova při komisi vznesená, že hodlá nástavbou a přestavbou stavební pozemek zvětšiti, nemůže podle toho, co bylo řečeno, povolení práv uživacích státi v cestě, neboť práva tato vlastníku v nástavbě a přestavbě nebrání.

Obsah užívacích práv je ovšem zákonem vymezen v ten způsob, že nesmějí překážeti vlastníku neb uživateli ve vlastnických dispozicích. Z toho plyne, že vlastník pozemku mohl by se proti zřízení užívacích práv brániti námitkou, že následkem výkonu těchto práv mu bude znemožněno na pozemku hospodařiti nebo jím nakládati. Pokud by právo užívací bylo té povahy, že by vskutku takto vlastníka omezovalo, nezbyvalo by arci projektantu nic jiného, než zažádati o zřízení služebnosti v cestě vyvlastnění podle § 12 elektr. zák. Musilo by však jíti o skutečné znemožnění, neboť za menší újmy, s nimiž zákon počítá, poskytuje se vlastníku podle § 14 cit. zák. náhrada.

St-I při komisionálním jednání námitky takového obsahu však nevzněl a proto také nebyl oprávněn vznášeti je teprve v pozdějších stadiích řízení. Nenamítal ani, že vedení a 2 nástřešníky domku na vzhledu nepřidají, že domek, resp. střecha budou tím zatíženy, že st-I, až bude chtít provádět stavební změny, bude nucen žádati majitele díla o jeho odstranění a čekati, až to bude provedeno, že obyvatelé domku budou ve stálém nebezpečí úrazu a že vůbec bude tím jeho domek znehodnocen. Platí to však zejména také o námitce, teprve ve stížnosti vznesené, že umístění nástřešníků na st-lově domku způsobuje hučení, jež činí domek tento neobyvatelným. Námitku tuto nelze uznati ani za pouhé rozvedení toho, co st-I při komisi přednesl. Nss nemohl se proto ani touto námitkou věcně zabývatí a může jen podotknouti, že v tom případě, kdyby výkon užívacího práva učinil obytnou budovu skutečně neobyvatelnou, mohlo by v tom zajisté býti spatřováno překročení obsahu užívacího práva, jak je vymezen v ustanovení § 9 bodu 2 elektr. zák. Námitka tohoto smyslu, nebylo-li vlastníku bez jeho viny možno vznéstí ji již při komisi, mohla by snad býti uplatňována v cestě obnovy řízení před úřady správními, ve stížnosti k nss-u není však pro ni místa.

Č. 11.994.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí. — Vodní právo: Vodní právo jako příslušenství prodaného pozemku při vyměřování dávky z přírůstku hodnoty?

(Nález ze dne 27. června 1935 č. 23.374/34.)